

Magistrát mesta Trnava, oddelenie Missiles (Listy adresované mestu)

Opis na úrovni fondového oddelenia

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1580_15728_5	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Magistrát mesta Trnava, oddelenie Missiles (Listy adresované mestu)	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	cca 1500 – 1850 Časový rozsah nemožno nateraz určiť jednoznačne. Fondové oddelenie je momentálne vo fáze spracúvania a sprístupňovania. Počas revízie archívneho fondu Magistrát mesta Trnava sa totiž zistilo, že listy adresované mestu Trnava sa nachádzajú aj v iných oddeleniach fondu. Z tohto dôvodu je nevyhnutné najprv skontrolovať všetky oddelenia fondu, následne vybrať všetky listy adresované mestu a pričleniť ich k oddeleniu Missiles. Presný časový rozsah oddelenia bude možné jednoznačne určiť až po vykonaní tejto fázy spracovania.	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	fondové oddelenie	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	Oddelenie Missiles je v súčasnosti uložené v 304 škatuliach, čo zodpovedá rozsahu cca 38 bm.	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Magistrát mesta Trnava	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	V roku 1238 získala Trnava prostredníctvom privilégia panovníka Bela IV. práva slobodného kráľovského mesta. Týmto privilégiom bola zverená správa mesta mestským voleným orgánom. Najvyšším predstaviteľom tejto správy bol richtár. Richtára volili spočiatku všetci mešťania, neskôr ho volila mestská rada. Richtár a mestská rada Trnavy súdili všetky civilné i trestné spory Trnavčanov. Rovnako rozhodovali aj v sporných veciach mešťanov s cudzincami. Trnavská mestská rada si vybudovala svoj pomocný administratívny aparát. Medzi jeho najdôležitejšie zložky patrila mestská kancelária. Tá mala za úlohu spisomňovanie rozhodnutí richtára a mestskej rady, vydávala listiny vo veciach mesta, či evidovala hospodárske záznamy.	Dejiny správy fondového oddelenia

		Významnú časť archívneho fondu Magistrátu mesta Trnava tvoria práve listy adresované mestu. Ide o listy miest, dedín, panstiev, súkromných osôb atď. Listy sú v prevažnej miere adresované mestu ako celku, prípade richtárovi ako zástupcovi mesta.	
3.2.3.	Archival history	Prvé zmienky o archíve mesta Trnava pochádzajú už z 15. storočia. Od polovice 17. storočia sa začala objavovať funkcia registrátora vo význame správcu archívu mesta. Na starosti mali archív mestský notár a podnotár. Archív bol uložený na mestskej radnici, v mestskej veži a od roku 1854 v severnej veži kostola sv. Mikuláša. V roku 1803 bol vypracovaný prvý zoznam najvýznamnejších dokumentov, nezahŕňal však mestské knihy. Od roku 1811 archív mesta systematicky spracúval registrátor Matej Urszéni. Mestský archív bol v tomto období sústredený na trnavskej radnici. V roku 1919 bol archív presunutý do kaplnky vo dvore radnice, kde boli najmä mestské knihy pomiešané a poškodené vlhkosťou, časť materiálu sa roztratila. V rokoch 1929 až 1933 bola časť archívu presunutá do prístavby krídla radnice. Systematicky spracúvať materiál začal až archívár Jozef Mazúr v roku 1952. Venoval sa najmä spracúvaniu listín. V roku 1954 vznikol Okresný archív v Trnave. Na miesto archivára nastúpil Jozef Šimončič, ktorý sa začal venovať inventarizácii fondu Magistrátu mesta Trnava.	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Listy adresované Magistrátu mesta Trnava prevzal vo februári 1954 Okresný archív v Trnave ako súčasť archívu mesta Trnava pod prírastkovým číslom 1.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Oddelenie Missiles je v súčasnosti uložené v 304 škatuliach, čo zodpovedá rozsahu cca 38 bm. Časové rozpätie listov predstavuje v súčasnosti obdobie od roku 1500 do roku 1850. Opäť je ale potrebné zdôrazniť, že časové rozpätie a rozsah sa budú meniť v závislosti od novo zaradených listov do oddelenia Missiles. Z diplomatického hľadiska môžeme zaradiť korešpondenciu do osobitnej skupiny archívnych dokumentov. Listy sú písané v latinskom, maďarskom, nemeckom jazyku, ako aj v slovakizovanej češtine a v slovenčine.	Obsah a rozsah fondového oddelenia
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Z archívneho oddelenia neboli v minulosti, a ani v súčasnosti pri prácach na spracúvaní oddelenia, vyradené žiadne dokumenty.	Vyraďovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Prírastky sa očakávajú z iných fondových oddelení Magistrátu mesta Trnava.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	K oddeleniu Missiles nie je vypracovaná žiadna archívna pomôcka. Zatiaľ jedinou „pomôckou“, ktorá zachytáva všetky listy, sú kartotečné lístky k jednotlivým listom (zaznamenávajú dátum, miesto vydania listu a odosielateľa listu). Kvôli problematickému vyhľadávaniu a orientácii v kartotečných lístkoch, sú tieto využívané zo stany bádateľov len v minimálnej miere.	Spôsob usporiadania

		<p>K prvému čiastočnému usporiadaniu listov pristúpil ešte v 19. storočí Matej Urszényi, ktorý bol mestským archivárom v rokoch 1811 – 1849. Listy zaradil do fasciklov po jednom až dvoch ročníkoch. Na rub listu napísal meno odosielateľa a dátum listu. Od roku 1807 sa listy ukladali podľa dňa prezentácie. Počnúc rokom 1828 sa na listoch objavujú čísla, ktoré korešpondujú s číslami uznesení v zápisniciach magistrátu.</p> <p>V rokoch 1956 – 1957 došlo zásluhou archívára Jozefa Šimončiča k vyčisteniu, roztriedeniu a následnému chronologickému usporiadaniu listov do škatúl.</p> <p>Ďalší pokus o usporiadanie listov a vytvorenie archívnej pomôcky bol v roku 2003, keď pracovník archívu Roman Macura spísal zoznam listov z rokov 1500 – 1620 a vytvoril k nemu register podľa odosielateľov. Prevažná časť listov, t. j. listy od roku 1621 – 1850, je ale stále bez súpisu, čím je prakticky znemožnené vyhľadávanie v listoch podľa konkrétneho odosielateľa.</p> <p>V súčasnosti je toto oddelenie predmetom spracúvania a sprístupňovania.</p>	
3.4.1.	Conditions governing acces	Prístup k originálom listov je obmedzený (originály sa poskytujú na štúdium iba u listov, ktoré ešte neprešli digitalizáciou).	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	Latinský, maďarský, nemecký, český, slovenský.	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Nepoškodený.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Zoznam listov z rokov 1500 – 1620 v programe Word.	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trnave, Štefánikova 7, 917 38 Trnava.	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Listy z rokov 1500 – 1566 sú zdigitalizované a prístupné v študovni archívu.	Existencia

			a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Opisy archívnych súborov oddelení archívneho fondu Magistrát mesta Trnava: Listiny, Zápisnice magistrátu, Účtovné knihy, Daňové knihy, Testamenty, Listy Trnavy	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publication note	ŠIMONČIČ, Jozef. <i>Štátny okresný archív v Trnave: sprievodca po fondoch a zbierkach</i> . Bratislava: Archívna správa MV SSR, 1978, 288 s. Informácie o listoch adresovaných mestu Trnava sú publikované v množstve odborných publikácií doma aj v zahraničí.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note	-----	Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Opis vyhotovila Mgr. Katarína Červeňová, PhD. v októbri 2018. Autorka opisu pracuje aj na sprístupnení oddelenia archívneho fondu.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition.	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	05. 10. 2018	Dátum vyhotovenia opisu

ŠTÁTNY
ARCHÍV
V TRNAVE